

Filitalia, de vereniging voor verzamelaars van postzegels van Italië en gebieden, Vaticaan en San Marino, is door ere-lid Leo van der Meer opgericht op 25 oktober 1997. K.v.K. Rijnland nr. 28077878. Het verenigingsjaar loopt van 1 januari t/m 31 december; opzeggingen vóór 1 oktober. Contributie: € 15 per jaar, over te maken op rekening IBAN NL17 RABO 0346 8193 69 t.n.v. Filitalia. Contributie buitenland: € 20 per jaar. Dit blad verschijnt vier keer per jaar. Losse nummers € 4,00

ISSN 2211-5048

www.filitalia.nl

Jaargang 28, mei 2025, nummer 2

VIER OLIFANTEN OP EEN KAART

Deze kaart is gefrankeerd met vier exemplaren van het eerste zegel van Somalia dat op het moment van uitgifte, 28 december 1903, nog onder de naam Benadir toebehoorde aan de privé onderneming Società del Benadir. De kaart werd op 30 januari 1904 verzonden vanuit de kustplaats Brava en kwam 5 weken later op 3 maart 1904 in New York City aan. Meer over deze unieke kaart en het ontstaan van deze Italiaanse kolonie leest u in dit nummer.

IN DIT NUMMER

- DE ALLEREERSTE POST UIT BENADIR
- EEN UITGEVERIJ PERFIN
- INTERI POSTALI – SPECIALE UITGIFTES
- STIJGEN DE KOLONIËN HARD IN PRIJS?

Onze volgende bijeenkomst is weer in Castricum op zaterdag 17 mei. Stuur u even een mailtje naar rieldrissen@casema.nl als u komt? Dan zorgen wij voor uw lunch.

WAT IS ZO BIJZONDER AAN DE KAART VAN DE VOORPAGINA?

Vincent Prange

We zien op de voorzijde van dit blad een ansicht uit Brava, een kustplaatsje in Somalia, aan de Indische Oceaan (als het nu inmiddels nog niet Trumpzee heet). Het is een bijzondere ansicht, omdat hele stukken van het Afrikaanse continent nog maar net “ontdekt” waren. En grote stukken land ook nog niet, dat waren de witte plekken op een landkaart. Italië was niet erg geïnteresseerd in het stichten van koloniën. In plaats van met het zwaard nieuwe gebieden in Afrika te veroveren, kochten of huurden de Italianen liever stukken land en dan vooral havenplaatsen voor hun vrachtschepen.

Het gebied van wat wij kennen als Somalia was eind negentiende eeuw nog in handen van een sultan. Deze verhuurde in 1889 het sultanaat van Obbia voor de duur van 50 jaar voor een jaarlijkse betaling van 160.000 Rupees (1 Rupee was 1,68 lira) aan een paar zakenmensen van de Società del Benadir. Het lijkt mij een aardige huursom voor het twijfelachtige genot van een nog nooit aangeharkt stukje achtertuin in Oost Afrika.

Postzegels

De eerste serie van Benadir

Van juli 1896 tot 24 december 1899 nam Italië het bestuur over Benadir van deze firma over maar van 1899 tot 1905 werd dat aan de Società teruggegeven. De Società del Benadir verplichtte zich toen om ook zorg te dragen voor een postdienst volgens de regels van de UPU. De firma had al postzegels laten drukken bij de staatsdrukkerij in Turijn. Deze waren ontworpen door de beroemde kunstenaar Leopoldo Metlicovitz en de

graving werd net als bij vrijwel alle Italiaanse postzegels verzorgd door Alberto Repettati. Deze zegels vallen op door het voor die tijd ongebruikelijk grote formaat en de bijzonder fraaie art nouveau kaders rond de prachtige illustraties. Deze laten overigens een leeuw en een olifant zien van een soort, die niet in dit land voorkomt.

De zegels werden geleverd op 21 maart 1902 maar door slepende onderhandelingen tussen de Italiaanse regering en de UPU duurde het nog geruime tijd voordat ze daadwerkelijk tot uitgifte kwamen. Bovendien was er ook nog het nodige geharrewar tussen de Società en de regering over de drukkersrekening. Die tussentijd werd door de firma gebruikt om een extraatje te verdienen door het monopolie van de zegelverkoop tijdelijk over te doen aan een Milanese handelaar. Deze verkocht de zegels op zijn beurt door aan de internationale postzegelhandel. Omdat de zegels op dat moment nog geen enkele geldigheid hadden werden zij verkocht als plakzegels (labels) en niet als postzegels.

Postkantoren

Op 11 november 1903 openden Mogadiscio, Brava en Merca dan eindelijk een postkantoor van waaruit de heel schaarse post met de leeuwen en olifanten-zegels kon worden verstuurd. Minder zeldzaam zijn overigens de filatelistische briefjes die met een enkel zegel vanuit Brava of Merca naar Mogadiscio zijn verstuurd.

Filatelistisch briefje van Brava naar Mogadiscio in 1906

Filatelisten waren ook in die dagen blijkbaar al heel actief. Paolo Bianchi heeft in zijn standaardwerk over de post uit Somalia, *Storia dei Servizi postali delle Somalia Italiana* (*3) een opstelling gemaakt van de aantallen post met een onderverdeling naar de gebruikte frankering. Daaruit blijken er maar 4 kaarten bekend zijn die net als op de voorpagina met 4 zegels van 1 Besa zijn gefrankeerd. Op 13 januari 1905 werd de huur van Benadir beëindigd. De Società had zich aan wanbeheer schuldig gemaakt en ook was de slavernij in Benadir nog oogluikend toegestaan en dat leverde in het Italiaanse parlement de nodige weerstand op.

Door tussenkomst van de Engelsen kon Italië de gehele kuststrook kopen van de Sultan van Zanzibar voor 144.000 pond (3,6 miljoen Lire). Op 1 mei 1905 was daarmee de officiële kolonie Somalia Italiana Meridionale dan eindelijk een feit met als belangrijkste steden: Mogadiscio, Brava, Merca, Lugh, Bardera en Gumbo.

Sultan Ali Jusuf van Zanzibar

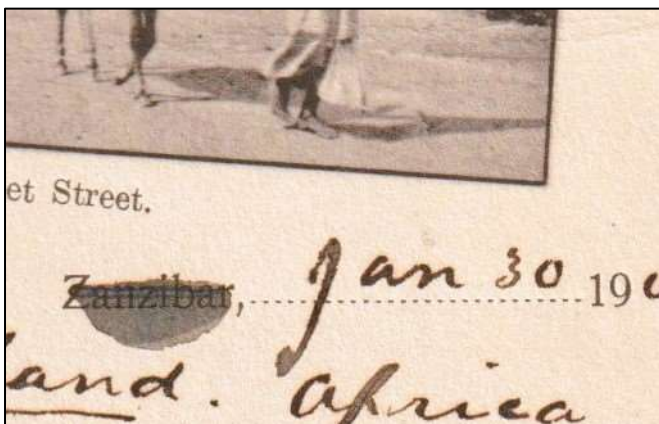
Straatbeeld van Brava

Een wilde boel

*De moord op de Italiaanse ontdekkingsreiziger
Gustave Bianchi in 1884*

Nu moet u zich niet voorstellen dat dit nieuwe gebied een idyllisch vakantieoord was van waaruit toeristen mooie ansichtkaarten naar huis konden sturen. Integendeel, in deze gebieden heersten allerlei wilde stammen en bendes, die hun Italiaanse nieuwkomers af en toe een bloedig welkom heetten. En ansichten van Benadir waren er al helemaal niet! De op de voorpagina afgebeelde kaart met de olifant-zegels was door de afzender in Zanzibar gekocht. Op de voorkant is zelfs de aanduiding Zanzibar met inkt onherkenbaar gemaakt. Van de postdiensten via Zanzibar en Malta werd in die tijd nauwelijks gebruik gemaakt want de brieven waren een bijzonder lange tijd onderweg.

De naam Zanzibar is doorgehaald

*Zo keken we in
Nederland naar
'donker Afrika'
op basis van de
verhalen van
Dick Bos*

Somaliërs in hun dorpje

Onlangs kocht ik dan via de internetsite Delcampe twee ansichtkaarten uit het allereerste begin van Somalia, dat toen nog Benadir heette. De eerste heb ik overgenomen van een verkoper in de V.S., die mij de kaart verkocht die naar New York City was verstuurd (zie voorpagina). Ik heb deze kaart voorgelegd aan het forum van de AICPM, de Italiaanse vereniging van militaire post. Daar bevestigde men mij de grote zeldzaamheid ervan en uiteraard was men heel nieuwsgierig waar in vredesnaam ik deze kaart op de kop had getikt. De kaart is gefrankeerd met vier olifantzegels van 1 centesimi (Somalia nr. 1) en hij is verzonden op 30 januari uit Brava door een Amerikaan, die zich in het woeste land wel heel onveilig voelde. Hij schreef zelfs dat hij dag

en nacht bewaakt werd. Ik stel mij zo voor dat hij bij gebrek aan een hotel in een hutje sliep en buiten door een krijger met een speer werd bewaakt! Ik wil niet overdrijven maar deze kaart zou in het Koloniaal Museum in Italië (als dat bestaat) goed op zijn plaats zijn! De vraag is: wat deed die Amerikaan daar? Alvast speuren naar bodemschatten? Wie weet!

De voorkant van de kaart uit 1904 die op de voorpagina van deze filitalia is

Nog een aankoop

Achterzijde van de Brava kaart uit 1903

Een paar weken later kocht ik een misschien nog zeldzamere kaart, alweer op Delcampe. Ook ditmaal was de kaart verstuurd vanuit Brava en wel op 23 augustus 1903, nog voor de opening van een postkantoor. Volgens het handschrift was de afzender een Italiaanse cavaliere die de kaart (waarschijnlijk via een zeilschip) persoonlijk op het postkantoor in Zanzibar had afgeleverd en daar met een postzegel van Tanzania had gefrankeerd. Het stempel op het 1 Anna zegel van Tanzania is niet leesbaar. Blijkbaar was die 1 Anna niet voldoende want bij aankomst in Italië moest de ontvanger 10 centesimi port betalen. Gelukkig maar, want zodoende weten wij door het duidelijke stempel van Milaan dat de kaart op 15 september 1903 na een reis van ruim 3 weken moet zijn gearriveerd. Waarschijnlijk was de kaart bij aankomst beport omdat er teveel tekst op de kaart stond. O.a. is het volgende te lezen (let op het archaïsche taalgebruik!):

Voorzijde van de Brava kaart uit 1903

Geachte luitenant, Denkend aan de mooie avonden die wij samen doorbrachten met Uw gebruikelijke hoffelijkheden breng ik U na 23 dagen een verre groet. Ik heb er vertrouwen in dat wij elkaar weer persoonlijk zullen treffen. Zend mij Uw berichten die mij goed zullen doen aan mijn adres Cav. Giovan Michele Bianchi, Brava Benadir.

In het eerder genoemde standaardwerk van Paolo Bianchi zijn als grote zeldzaamheden enkele brieven afgebeeld, die een paar jaar eerder in de periode 1898-1901 via Zanzibar naar Italië zijn verzonden. Het zijn zaken enveloppen van de

Società del Benadir en die zeggen helaas niets over het hoe en wat van de afzenders. Geef mij maar mijn ansichten!

Firma-envelop van de Società uit Benadir

Bronnen (*):

1. Migliavacca, The stamps of Somalia, Laurel Publications, 1996
2. Crevato-Selvaggi en Macrelli. L'Italia in Africa Orientale, AICPM, 2016
3. Bianchi, Somalia, Ed. Vaccari, 1992
4. Lazzarini, Somalia, Immagini di storia, Italia Editrice, 1993

Desclée en Co - een uitgeverij Perfin

Jan van Riel

De perfin D & Co is van de uitgeverij Desclée en Cie, later Desclée de Brouwer genoemd.

Zij werd opgericht door de Belgische industrieel Henri Desclée (1830-1917), zijn broer Jules Desclée (1833-1911) en zijn zwager Alphonse de Brouwer (1850-1937). Ze kwamen uit een streng katholiek nest. De vader van de gebroeders Desclée was pionier op het gebied van gasverlichting en medeoprichter van de Abdij van Maredsous en het Clarissenklooster van Roubai. De familie van De Brouwer had een leerlooierij genaamd 'Jean-Baptiste de Brouwer en Cie'. De mannen waren echte entrepreneurs. Met zijn drieën maakten ze naam door de gasfabriek in Brugge verder uit te bouwen en door te zorgen dat alle straten en pleinen gasverlichting kregen.

*Familiwapen
van de Desclée's*

*Voorbeeld van het werk
van uitgeverij DDB*

Ondertussen richtte Henri Desclée in 1872 samen met zijn twee jaar jongere broer Jules een belangrijk grafisch bedrijf op te Doornik in België, onder de naam "Compagnie van Sint-Jan de Evangelist", dat tot doel had de christelijke kunst in liturgische publicaties te vernieuwen. De eerste edities gewijd aan de herinvoering van liturgische gezangen waren zeer succesvol en dienden als voorbeeld voor de publicaties van de Vaticaanse Drukkerij. Paus Pius IX legde het gebruik ervan overal in de kerk op. In 1877 kwam De Brouwer in het bedrijf en verhuisde het naar Brugge.

In 1883 werd het bedrijf in kwestie omgedoopt tot drukkerij en uitgeverij 'Desclée, De Brouwer en Co.' (DDB), met als sociale doelstelling het bevorderen van de christelijke cultuur. Ze speelden ook een belangrijke rol in de neogotische beweging in België en publiceerden veel werken over dit thema.

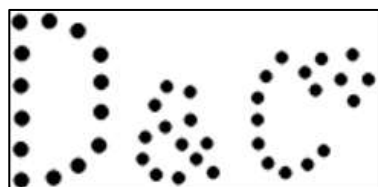
In de jaren dertig verhuisde de uitgeverij naar Parijs, maar behield de hoofdzetel in België, en wijdde haar productie aan de vernieuwing van het religieuze boek. Ze publiceerde het eerste missaal van de gelovigen met een Franse vertaling, de Bijbel in het Frans, en een hele reeks brevieren, missalen en in het algemeen kerkelijke, theologische en liturgische publicaties.

Het bedrijf vestigde zich in het begin van de twintigste eeuw in Rome onder de bedrijfsnaam Desclée Lefebvre & C. en had de titel van Pauselijke Uitgevers en Drukkers van de Congregatie van Rites. Later onder de naam Desclée en Co.

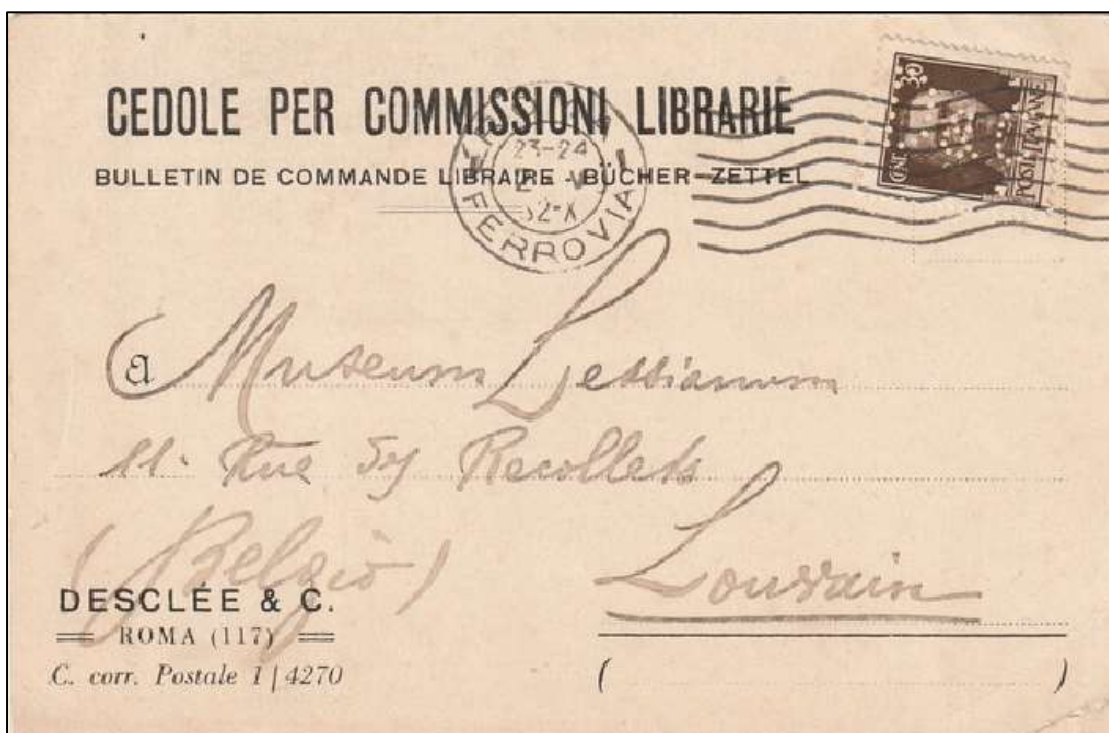
Het hoofdkantoor was gevestigd op Piazza Grazioli 4 in Palazzo Doria in het centrum van Rome, op een steenworp afstand van Palazzo Venezia.

Hoofdkantoor in Rome

Het gebruik van perfin door de vestiging in Rome is tot nu toe gedocumenteerd tussen 1918 en 1942 en gedurende de hele periode is de perforatie altijd hetzelfde gebleven, met uitzondering van het verlies van enkele gaten als gevolg van het breken van een paar naalden van de perforator in de latere jaren.

Deze kaart is op 29-4-1932 verstuurd naar Leuven en voorzien van een postzegel van 30c. (voldoende voor drukwerk buitenland)

Deze kaart is op 5-11-1930 gestuurd naar San Gemini en voorzien van zegels van 5 en 25 c.

In 1945 kwam er een filiaal in Nederland waar toen ook Nederlandstalige boeken werden gepubliceerd. De naam Desclée de Brouwer werd geleidelijk vervangen door "Orion" voor de algemene werken en door "Emmaus" voor de religieuze uitgaven. In 1979 werd de firma omgevormd tot NV Vennootschap voor het uitgeven van boeken en tijdschriften die zich ging toelagen op gespecialiseerde encyclopedieën. De ineenstorting van deze markt leidde op 10 mei 1983 tot het faillissement.

In Nederlandse postzegels zijn geen perforaties bekend. In België is de perfin gebruikt van 1922 t/m 1951 in Doornik.

Perfin op Belgische postzegel

Bronnen: Wikipedia-Delcampe
Kaarten: Eigen collectie.
Perfin's: Catalogo dei Perfin's d'Italia van J.J.C. van Riel

STIJGEN DE KOLONIËN HARD IN PRIJS?

Vincent Prange

Zoals de iedereen wel bemerkt zal hebben schrijf ik graag over de Italiaanse koloniën. Niet alleen over die interessante postzegels maar ook de geschiedenis en zeker die van de tweede wereldoorlog speelt in mijn verhalen een grote rol.

Een aantal leden heeft zich door deze verhalen laten inspireren en zij hebben deze gebieden aan hun verzameling toegevoegd. Sommigen leggen zich toe op het compleet krijgen van de zegels, gestempeld of ongestempeld. Ik zelf heb na lang wikken en wegen gekozen voor ongestempeld. Ongestempeld met plakker heb ik in de loop der jaren verfijnd tot postfris en dan ook nog eens mooi gecentreerd. Ja, waarom zou je het makkelijk doen als het ook moeilijk kan. Ik ben mij verder geheel op de koloniën gaan toeleveren en heb mijn verzameling zegels van het Italiaanse Koninkrijk en de republiek al enige jaren geleden geleden van de hand gedaan.

Mijn zeer mooie verzameling luchtpostbrieven heb ik met de grootste tegenzin in delen verkocht. In de laatste veiling van Filitalia heb ik met pijn in mijn buik een prachtige cover de van de eerste Balbovlucht in 1930 naar Brazilië aan een van onze leden verkocht. Mijn overweging was om alleen de Italiaanse koloniën ongestempeld, liefst postfris te verzamelen was, dat het gestempeld verkrijgen van de zegels een heel moeilijk zaak is omdat veel (hoge) waarden niet of nauwelijks zijn gebruikt. Deze zijn soms nog wel met een verzoekstempel verkrijgbaar of juist heel zwaar gestempeld omdat de hoge waarden vaak voor pakketten zijn gebruikt.

Ik verzamel de zegels in dikke, grote stockboeken en probeer daarbij van elke serie ook nog een of meerdere zegels op brief te krijgen. Zo heb ik een naar mijn smaak mooie verzameling van die fraai ontworpen zegels bijeen gekregen, geïllustreerd met echt gelopen brieven.

Nu zult u misschien zeggen: allemaal leuk en wel, maar zijn die koloniën nou wel waardevast? Dan heb ik het volgende antwoord: als je iets waardevasts wilt hebben kan je (zolang het vrede is) beter onroerend goed kopen. Of bitcoins als je niet bang bent al je geld te verliezen. Een echte verzamelaar probeert nu eenmaal niet te veel op de waardestijging (of daling) van zijn collectie te letten, maar meer op de hoeveelheid mooie en welbestede uren dat hij met zijn hobby bezig is.

Bovendien: als je voor ons gebied kiest heb je je toevallig ook goed ingedekt tegen geldontwaarding. Wie Nederlandse postzegels na 1945 met al zijn hangboekjes en filatelistische “producten” verzamelt, kan inderdaad beter een ander terrein opzoeken om rijker te worden. Dat geldt eigenlijk ook voor modern Vaticaan, San Marino of nog erger: SMOM. Bij die verzamelgebieden moet het je niet te veel uitmaken dat je later weinig voor je bestede centen terugkrijgt. Maar dat geldt natuurlijk ook voor je nieuwe auto of fatbike. Je geeft in die gevallen je geld uit zonder er later met spijt terug te moeten kijken.

*Plaatjes van de SMOM,
daar word je niet rijk*

Maar nu die gebieden van Italië: hoe zit het daarmee?

Ik kan deze vraag gelukkig concreet beantwoorden omdat ik tussen de vele boekwerken van onze helaas te vroeg overleden oprichter Leo van der Meer ook een Sassone deel 2 (Italiaanse gebieden) vond van 21 jaar geleden. Dat was een makkelijk hanteerbaar boekwerkje van 360 pagina's, die nu helaas een integraal onderdeel uitmaken van een niet te tillen catalogus van 1280 bladzijden. Zo kon ik een feitelijke vergelijking maken tussen de prijzen uit 2004 en 2025. Zo kwam ik tot het volgende:

Terre Redente (alle nieuwe, van Oostenrijk-Hongarije verkregen gebieden, die na de 1^e wereldoorlog aan het koninkrijk Italië werden toegevoegd)

Dit gebied wordt in Italië veel verzameld en het lijkt wel of het steeds belangrijker wordt. Ik geef wat voorbeelden hoe zich dat in de gestegen prijzen uitdrukt. Trento Alto Adige serie S.2 ongestempeld 500% stijging, gestempeld 400%. Deze enorme stijging geldt eigenlijk voor het hele gebied behalve voor de Bolzanoporten, daar blijven de stijgingen beperkt tot 250%. Bij Venezia Giulia viel mij op dat het zegel van de 10 Kronen (nr. 18) “maar” 300% steeg terwijl de 4 Kronen (nr. 17A) wel een 500% waardeverhoging kon noteren. Het verschil in waardering kan ik echt niet verklaren.

De 4 Kronen (nr.17) van Venezia Giulia (l) en de 4 Kronen (nr.17) van Trentino (r). Beide Terre Redente zegels vertegenwoordigen een waarde van duizenden euros.

Fiume:

Dit gebied blijft onverminderd populair. Ook hier komen flinke prijsstijgingen voor maar deze zijn wel heel gevarieerd. Bijvoorbeeld serie S.12 (Plebisciet van 1919) steeg liefst 1000% (10 x de waarde) en S.13 (opdrukken Franco) “maar” 250%. De gebieden zo rond de 2^e wereldoorlog deden het ook heel goed: bijvoorbeeld Albanië (4x), Corfu (3x) en Lubiana opdrukken (3 tot 4 x de waarde).

De nrs 17, 20 en 21. Nu te koop voor ca 2500 euros.

Koloniën:

Hier zijn de prijzen vrij constant. Maar vandaag de dag zijn de catalogusnoteringen nog altijd minimaal 2,5 maal zo hoog voor zegels met een plakker tot 3x voor postfrisse series en tot 4 x voor zegels op gelopen brief. Topper is de algemene serie van 35 stuks van A.O.I. die bijna 5 x zoveel kost. Maar dat komt natuurlijk omdat ik deze serie al een paar maal uitvoerig heb besproken in ons blad (grapje).

Mooie brief met verschillende waarden uit de A.O.I. serie van 35 waarden.

Conclusie

Filatelie hoeft geen kostbare hobby te zijn voor wie met geduld en intelligentie zijn zegels koopt. Kijken we naar de prijsstijgingen dan kunnen we niet ontevreden zijn. Echter, werd in 2004 nog zo'n 25% van de catalogusprijs betaald dan lukt dat in 2025 niet meer. Enkele uitschieters daargelaten. Neem de Gronchi Rosa (nu wéér in de veiling). Die heb ik nog nooit onder de 400 Euro kunnen kopen. Ja, maar dan nagegomd zonder certificaat dus pas op! Bij de koloniën ook opletten op gestempelde zegels. Zo zag ik onlangs bij een provinciale veiling zegels uit Italiaans Libië aangeboden met het stempel Benghazi. Ik kan u verzekeren dat dit een schrijfwijze van de stad Bengasi is die in de Italiaanse tijd niet voorkwam. In onze veilingen let ik er steeds op of de stempels echt zijn, ook bij zegels die op verzoek zijn afgestempeld. Veilig kopen, maar dan wel bij ons in de veiling!

De Gronchi Rosa uit onze veiling. Gegarandeerd echt!

INTERI POSTALI (Deel 9) – Speciale uitgiftes

Theo Admiraal

Sinds 1894 is het in Italië ook mogelijk om zelf aangeleverde kaarten te voorzien van een voorgedrukt zegel. Dit zou vooral een optie zijn voor bedrijven en organisaties die veelvuldig gebruik maakten van Cartoline postale. De kaart, waarop de OCV de postzegel zou drukken, moest door de gebruiker zelf worden aangeleverd, blanco of met reeds bedrukte tekst, in hoeveelheden van ten minste 12.000 kaarten. Naast de portokosten was voor elke duizend stuks L. 4,40 verschuldigd.

De OCV - Officina Carte Valori, ook wel bekend als de Staatsdrukkerij van Turijn (*Officina Governativa delle Carte Valori di Torino*) was destijds de enige drukkerij die verantwoordelijk was voor de productie van waardepapieren, bankbiljetten en officiële documenten. Zij drukten ook de Italiaanse postzegels, cartoline postale en biglietti postali. Omdat ze centraal werden gedrukt, konden de uitgiftes exact worden bijgehouden.

De interesse van de grote commerciële bedrijven was minimaal, ook al kwam dat door de slechte reclame voor de dienst. In plaats daarvan maakten filatelistische kringen en boekhandelaren van de gelegenheid gebruik om feestelijke ansichtkaarten en zogenaamde "zeldzaamheden" te maken, dankzij de mogelijkheid om deze "blanco" ansichtkaarten te verkrijgen en ze dus zelfs in kleine en soms genummerde oplages te drukken. De hieruit voortvloeiende controverses leidden al snel tot de afschaffing van de dienst, hoewel er nog jarenlang nieuwe types verschenen, vanwege de nog in particuliere handen zijnde blanco kaarten. Het aanmaken van nieuwe kaarten stopte per 1 januari 1902.

Van 1894 tot 1902 werden er zo'n 60 cartoline di commissione privata uitgegeven. Al deze briefkaarten waren voorzien van een opdruk van de Umberto 10c (sass.38) en zijn terug te vinden in gespecialiseerde catalogi.

Achille Gneccchi was de grondlegger van een zeer invloedrijke familie uit Milaan in de jaren 1850-1950. De familie bestond uit muntenverzamelaars en experts op het gebied van Romeinse munten. Zij schreven boeken waaruit nu nog regelmatig uit geciteerd wordt. Ercole, een van de zonen van Achille, was componist.

De serie kaarten van Ercole Gneccchi bestaat uit 8 exemplaren, elk voorzien van een antieke munt. Op deze cartolina staat een Griekse munt uit Siracuse.

Er zijn ook 10 kaarten uitgegeven ter ere van Francesco Gneccchi.

Ter ere van de Internationale Postzegel tentoonstelling in Milaan in 1894 werden er 30.000 cartoline gedrukt in vijf verschillende kleuren (6000 per kleur).

Ze werden verkocht voor 50c per stuk en voor 2 lire kreeg je de serie van vijf. Voor 2,80 L werden ze afgestempeld met het speciale tentoonstellingsstempel.

Met een nominale waarde van 10c werd er aardig aan verdiend.

Ter ere van de eerste internationale kunst tentoonstelling van de stad Venetië werd deze kaart in april 1894 uitgegeven door het comité van de festiviteiten.

De oplage was 24.000 en de kaarten werden gedrukt door Wild & C uit Milaan.

Om uit de kosten te komen werden de kaarten voor 50c per stuk verkocht.

Ter nagedachtenis aan het overlijden van Koningin Victoria van Engeland werd in januari 1901 deze cartolina gedrukt.

De oplage was slechts 50 exemplaren en ze waren genummerd. Het voorbeeld hiernaast heeft nummer 03.

Het waren verzamelstukken. Er zijn geen gestempelde exemplaren bekend. De cataloguswaarde van deze kaart ligt rond de 750 euro.

Ter ere van de 700^e geboortedag van Sint Antonius van Padua werd een serie van 13 kaarten gedrukt. De voorzijde was gelijk, maar op de achterkant stond steeds een andere afbeelding.

De oplage bestond uit 24.000 exemplaren. De kaarten werden verkocht voor 25c per stuk en voor 2,50 L voor de hele serie.

De opmaak van de kaart leek amateuristisch. Te veel informatie op een beperkte ruimte. Het drukken verliep ook niet optimaal. Uiteindelijk waren er drie series met de afbeelding op de achterkant in drie verschillende kleuren. Rood, roze en zwart.

Je kunt concluderen dat dit initiatief zijn doel voorbij was geschoten. De kaarten werden nooit gebruikt door grote organisaties om gepersonaliseerde kaarten naar hun klanten te sturen, maar het merendeel werd gedrukt met alleen het voorgedrukte zegel. Nadien kon men de kaarten zelf in opdracht bedrukken en doorverkopen.

Er was een verzamelaarsmarkt voor en het werden de Pokemon kaarten van de 19^e eeuw.

Vanaf 1919 werd het idee weer opgepakt en werden er kaarten verkocht met reclame opdruk. Zie artikel in de Filitalia van september 2023.

Cartoline Postale voor staatszaken

Speciaal voor de correspondentie met de burgemeesters in Italië werd deze Cartolina Postale di Stato uitgebracht met antwoord deel (risposta).

Het gebruik van deze kaart was sterk gelimiteerd tot het kantoor van de voorzitters van de Kamer en de Senaat en een aantal per decreet vastgestelde gouvernementele instellingen.

Het was geen succes. De kaart werd gebruikt vanaf 9 juli 1875 en weer buiten gebruik genomen op 1 januari 1877.

Voor de meeste Cartoline Postale, gedrukt tussen 1890 en 1916, bestond er ook een versie voor de Camera dei Deputati. Deze werden tegen de nominale waarde exclusief verkocht in het postkantoor van de Camera dei Deputati. Ze werden vast gebruikt om indruk te maken bij de ontvanger van de kaart. Vanaf 1917 werd de opdruk vervangen door Senato del Regno. Dit werd echter op de achterkant van de kaart gedrukt.

Leocrema en Chlorodont

In 1951 werden er twee reclamekaarten voor het tandpasta merk Chlorodont en voor Leocrema, een merk voor gezicht crème uitgegeven. Gelet op het eenmalige karakter zal het minder succesvol zijn geweest dan gehoopt.

De linker Leocrema is uitgegeven in januari 1951 en werd op 12 april 1951 verstuurd naar Nervi. De rechter werd uitgegeven in december 1951. Deze kaarten zijn op internet volop verkrijgbaar en staan voor een paar euro in de catalogus.

Unicef

Op 29 september 1979 werd deze kaart gedrukt met een voorgedrukt zegel van 130 lire. Samen met de opdruk was deze cartolina postale op de Italiaanse postkantoren te koop voor 3000 lire.

De opbrengst kwam ten goede aan de Italiaanse afdeling van Unicef en de actie werd mede georganiseerd ter gelegenheid van "Het internationale jaar van het kind".

Recente gelegenheidskaarten

De cartoline postale met de afbeeldingen van de onderstaande vijf zegels werden tussen 1992 en 2004 gedrukt door het Istituto Poligrafico e Zecca dello Stato (IPZS). De IPZC werd opgericht in 1928 en is de Italiaanse staatsdrukkerij. Het is de opvolger van de OCV (zie eerder in dit artikel) en verantwoordelijk voor het drukken van bankbiljetten, postzegels, paspoorten etc en voor het slaan van Italiaanse munten.

De IPZS was verantwoordelijk voor het maken van deze kaarten met verschillende opdrukken en afbeeldingen. Deze kaarten werden in één drukgang gedrukt. De afbeelding, de tekst en het voorgedrukte zegel werden dus tegelijk gedrukt. Op de kaart werd vermeld dat deze gedrukt was bij de IPZS. Voor alle vijf versies samen werden ruim 300 kaarten gemaakt. Op veel kaarten is de oplage vermeld en vaak zijn de kaarten ook genummerd. Deze staan allemaal genoemd in de verschillende catalogi voor Interi Postali.

Twee voorbeelden van de cartolina postale met een waarde van €0,41 / 800L. Naast de gelegenheidskaart werd er ook een gelegenhedstempel aangemaakt. Links van de afbeeldingen staat IPZS-Roma-jaartal.

Repiquage

Repiquage is het toevoegen van tekst of een afbeelding op een bestaande kaart. Dit gebeurt veelvuldig en is nauwelijks te onderscheiden van de kaarten die besproken zijn in dit artikel. De procedure is simpel. Je koopt een aantal Cartoline Postale op het postkantoor en je vraagt een lokale drukker om een tekst / afbeelding op jouw kaarten te drukken. Sommige filatelistische clubs hebben er zelfs een verdienmodel van gemaakt om dit soort kaarten te drukken. En nu is het natuurlijk helemaal makkelijk. Je maakt een leuk ontwerp op je PC, je stopt de kaarten in je printer en klaar is Kees. Iedereen kan ze maken en niemand weet hoeveel er in omloop zijn. Geen enkele catalogus houdt ze bij.

Hoe herken je een repiquage? Als er een kaart gebruikt is waarop een ander zegel voorgedrukt is dan de vijf hierboven getoond, dan is het een repiquage.. Maar er zijn ook kaarten uitgegeven met het juiste zegel. Dan is de opdruk met de tekst IPZS-Roma doorslaggevend. Voor de regno kaarten geldt hetzelfde. Een kaart zonder opdruk van de Umberto 10c (sass.38) is een repiquage

Twee van de vele voorbeelden van de cartolina postale met een waarde van €0,41 / 800L. Duidelijk een repiquage. Er staat geen IPZS vermelding op, de kwaliteit van de opdruk laat te wensen over en filatelistische clubs in Ravenna (afb. links) en Venetië (rechts) hebben deze kaarten in opdracht geproduceerd. Op internet vind je honderden van dit soort kaarten.

- Bronnen: Ebay, Delcampe
Wikipedia
Catalogi: Filigrano Interi Postali en Il nuovo pertile

PARTNER IN
THE GLOBAL
PHILATELIC NETWORK

CORINPHILA VEILINGEN BV
AMSTELVEEN - NEDERLAND
INFO@CORINPHILA.NL
TEL. +31 20 624 97 40
WWW.CORINPHILA.NL

CORINPHILA AUKTIONEN AG
ZÜRICH - ZWITSERLAND
WWW.CORINPHILA.CH

CORINPHILA

POSTZEGELS, MUNTEN EN PRENTBRIEFKAARTEN

UW INTERNATIONALE PARTNER!

CORINPHILA – EEN TRADITIE VAN SUCCES

Internationale marketing: Corinphila maakt deel uit van het Global Philatelic Network met gespecialiseerde postzegelveilinghuizen in vijf landen op drie continenten.

Filatelistische expertise: Door onze internationale ervaring en expertise en een internationaal en vermogend klantenbestand realiseren wij de hoogste prijzen.

Optimale presentatie: Hardcover veilingcatalogi voor bijzondere verzamelingen op land en op (eigen)naam.

Onze experts adviseren u graag vrijblijvend bij verkoop!

China 1897
"Small Dollar – The King
of Chinese Philately"

EUR 605.000*
CHF 605.000*
Zürich, juni 2018

Nederlands-Indië 1864
Absolute hoogtepunt –
Stempelproeven

EUR 67.600*
Amstelveen, sept. 2017

EUR 314.600*
CHF 314.600*
Zürich, juni 2018

West-Australië 1855,
"Inverted Swan"
De meest waardevolle
postzegel van Australië

Nederland 1852
Het enige horizontale brugpaar op brief

EUR 48.800*
Amstelveen, maart 2016

Zwitserland Kanton Zürich 1843
De Greifensee-brief – Icoon van Klassiek Zwitserland

* Hammerprijs incl. opgeld, wisselkoers van augustus 2022

ADRESSEN FILITALIA

- www.filitalia.nl

voorzitter
redacteur
veilingmeester
Vincent Prange
06-53313000
filitalia@upcmail.nl

penningmeester
R.J. de Neree tot Babberich
023-5247830
deneree@planet.nl

vice-voorzitter
rondzendleider
Jan van Riel
0251-655778
rieldrissen@casema.nl

Lay-out clubblad
Theo Admiraal
admiraal.tram@gmail.com

secretaris / ledenadministratie
Leo van den Brun
06-51140411
secretariaat-filitalia@hotmail.com

Webmaster
Joost van Riel